

BỒI DƯỠNG LỐI SỐNG VĂN HÓA CHO ĐOÀN VIÊN, THANH NIÊN TRONG GIAI ĐOẠN HIỆN NAY

TẠ HỮU KÝ

Đoàn viên, thanh niên (ĐVTN) là lực lượng xung kích, hăng hái, đi đầu trong thực hiện các nhiệm vụ, có ý chí, khát vọng phấn đấu vươn lên chinh phục và khám phá cái mới. Tuy nhiên, do tuổi đời còn trẻ, kinh nghiệm và vốn sống chưa nhiều,... nên một số ĐVTN còn dao động trước khó khăn, thử thách và các cám dỗ lợi ích vật chất. Do vậy, đòi hỏi các cấp bộ, tổ chức Đoàn và cơ quan, đơn vị phải thường xuyên quan tâm, bồi dưỡng lối sống văn hóa (LSVH) cho ĐVTN, để họ ngày càng được hoàn thiện và phát triển,...

Sinh thời, Chủ tịch Hồ Chí Minh luôn quan tâm đến xây dựng văn hóa và LSVH của cán bộ, đảng viên, quần chúng nhân

dân, đặc biệt là thanh niên, người chủ tương lai của nước nhà. Người dạy: "Cách ăn mặc phải sạch sẽ, giản đơn, chất phác, chớ lượt lợt, xa xỉ, lòe loẹt. Cách làm việc, phải siêng năng, có ngăn nắp, có tinh thần phụ trách, đã làm việc gì, thì làm cho kì được, làm đến nơi đến chốn. Chớ làm dối. Cách cư xử, đối với đồng bào thì nên thành thực, thân ái, sẵn lòng giúp đỡ". Theo Bác, LSVH được thể hiện trong lao động sản xuất, trong sinh hoạt hàng ngày như cách ăn mặc, cách ở, cách đi lại, cách làm việc,... Cốt lõi của LSVH là nhân sinh quan, thế giới quan cách mạng, tiến bộ. Những quan điểm của Người luôn có giá trị lý luận và thực tiễn sâu sắc để thế hệ thanh niên học tập và làm theo. Muốn làm được điều đó, nhiệm vụ đầu tiên và rất quan

trọng là phải thường xuyên quan tâm xây dựng LSVH và môi trường văn hóa.

Quán triệt và thực hiện các nghị quyết, chỉ thị, kết luận của Bộ Chính trị, Ban Chấp hành Trung ương về "Xây dựng và phát triển văn hóa, con người Việt Nam đáp ứng yêu cầu phát triển bền vững đất nước", những năm qua, cùng với đổi mới, nâng cao chất lượng, hiệu quả các hoạt động công tác đoàn và phong trào thanh niên, các cấp bộ, tổ chức Đoàn ở các cơ quan, đơn vị đã có nhận thức đúng, trách nhiệm cao, tập trung lãnh đạo, chỉ đạo, xây dựng kế hoạch, triển khai tổ chức thực hiện nghiêm túc, có hiệu quả việc bồi dưỡng LSVH cho ĐVTN. Các tổ chức Đoàn đã kết hợp giữa giáo dục, rèn luyện ĐVTN với bồi dưỡng LSVH. Cán bộ Đoàn ở các cơ sở luôn bám sát chủ trương, biện pháp lãnh đạo của cấp trên, hướng dẫn của cơ quan chức năng, trực tiếp quản lý, theo dõi, uốn nắn, giáo dục, bồi dưỡng, rèn luyện LSVH cho ĐVTN. Đồng thời, luôn chủ động đấu tranh khắc phục thiếu sót, khuyết điểm, tạo điều kiện cho ĐVTN phấn đấu vươn lên và hoàn thiện phẩm chất năng lực, thực hiện tốt các yêu cầu nhiệm vụ được giao.

Tuy nhiên, việc bồi dưỡng LSVH cho ĐVTN ở một số cơ quan, đơn vị vẫn còn những hạn chế nhất định. Một số cấp ủy, tổ chức Đoàn chưa thực sự coi trọng việc lãnh đạo, chỉ đạo công tác bồi dưỡng LSVH cho ĐVTN; nội dung, hình thức, biện pháp bồi dưỡng LSVH cho ĐVTN

có thời điểm chưa thật sự phù hợp. Còn có ĐVTN biểu hiện thiếu niềm tin, ít quan tâm đến tình hình đất nước, hành động thiếu văn hóa; cá biệt có những hành vi, tư tưởng thực dụng, thiếu trung thực, quan hệ xã hội ứng xử chưa đúng mực; một số thiếu trách nhiệm với tập thể, vị kỷ cá nhân, không quan tâm tới các giá trị văn hóa truyền thống tốt đẹp của dân tộc,...

Trước thực trạng đó, để khơi dậy truyền thống yêu nước, niềm tự hào dân tộc, niềm tin, khát vọng phát triển đất nước phồn vinh, hạnh phúc; tài năng, trí tuệ, phẩm chất của con người Việt Nam là trung tâm, mục tiêu và động lực phát triển quan trọng nhất của đất nước. Do vậy, bồi dưỡng LSVH cho ĐVTN trong giai đoạn hiện nay càng có ý nghĩa đặc biệt quan trọng và thiết thực hơn bao giờ hết. Để làm được điều này cần quán triệt và thực hiện tốt các nội dung biện pháp sau:

Tiếp tục quán triệt, thực hiện có hiệu quả các nghị quyết, chỉ thị, hướng dẫn của Ban Chấp hành Trung ương Đoàn về giáo dục LSVH cho ĐVTN

Tổ chức Đoàn các cấp cần tăng cường phổ biến, giáo dục, quán triệt, làm cho mọi cán bộ, ĐVTN nhận thức đúng ý nghĩa, tầm quan trọng, mục tiêu, yêu cầu, nội dung giáo dục LSVH cho ĐVTN. Lãnh đạo, chỉ huy các cơ quan, đơn vị và tổ chức Đoàn các cấp cần chủ động bám sát kế hoạch, hướng dẫn của tổ chức Đoàn cấp trên về việc phát huy trách nhiệm, thực hiện đúng chức năng trong công tác giáo dục lý tưởng cách mạng, đạo đức, lối sống cho ĐVTN. Qua đó, thường xuyên nắm bắt tâm tư, tình cảm, định hướng tư tưởng, giải quyết nhu cầu, nguyện vọng chính đáng và chăm lo, bảo vệ quyền lợi hợp pháp của thế hệ trẻ, tạo niềm tin, động viên, cổ vũ, xây dựng ý thức trách nhiệm cho ĐVTN đối với các vấn đề chính trị, xã hội. Đồng thời, kịp thời đấu tranh, phê phán, uốn nắn nhận thức lệch lạc, biểu hiện sai trái trong ĐVTN.

Xây dựng lý tưởng sống xã hội chủ nghĩa và đạo đức cách mạng làm cơ sở xây dựng LSVH cho ĐVTN.

Trước hết phải định hướng cho ĐVTN sống có mục đích, hoài bão, niềm tin vào sự nghiệp đổi mới, công nghiệp hoá, hiện đại hoá đất nước dưới sự lãnh đạo của Đảng. Vì vậy, các cấp ủy, tổ chức Đảng, tổ chức Đoàn phải thường xuyên quán triệt nghị quyết, chỉ thị của Đảng, kế hoạch, hướng dẫn của tổ chức Đoàn cấp trên về nhiệm vụ xây dựng, bảo vệ Tổ quốc trong tình hình mới và các nghị quyết, chỉ thị về xây dựng phẩm chất, con người mới xã hội chủ nghĩa. Đặc biệt là các chuẩn mực đạo đức về cần, kiệm, liêm, chính, chí công vô tư; tiếp tục đẩy mạnh việc học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh đồng thời, đấu tranh chống lại nhận thức, hành động và các quan điểm sai trái, thù địch đi ngược lại các giá trị đạo đức cách mạng.

Phát huy tính tích cực, tự giác, chủ động trong tự bồi dưỡng, tự rèn luyện LSVH của mỗi ĐVTN

Phải kết hợp chặt chẽ giữa "xây" và "chống", trong đó "xây" giữ vai trò chủ đạo, nhưng "chống" không được xem nhẹ. Thực tiễn cho thấy, nhân tố quyết định trực tiếp đến kết quả của việc bồi dưỡng LSVH là ý thức tự bồi dưỡng, rèn luyện của mỗi ĐVTN. Nếu họ có quyết tâm cao, nỗ lực phấn đấu thì hiệu quả sẽ đạt được và ngược lại, trách nhiệm trong tự bồi dưỡng không cao, không tự tu dưỡng, rèn luyện bản thân sẽ dẫn đến vi phạm pháp luật, đi ngược với phẩm chất đạo đức cách mạng, giá trị chuẩn mực văn hóa. Vì vậy, các tổ chức Đoàn và đội ngũ cán bộ đoàn cần chú trọng tăng cường công tác giáo dục cho ĐVTN nhận thức đúng đắn về vị trí, ý nghĩa tầm quan trọng của việc tự bồi dưỡng LSVH. Mỗi ĐVTN tự xây dựng kế hoạch và phát huy vai trò, trách nhiệm, tự giác trong thực hiện kế hoạch tự bồi dưỡng, đồng thời phải thường xuyên tự đánh giá kết quả tự bồi

dưỡng của bản thân, từ đó, tự điều chỉnh hành vi đạo đức cho phù hợp.

Vận dụng linh hoạt, sáng tạo các nội dung, biện pháp phù hợp để bồi dưỡng LSVH cho ĐVTN

Trong giai đoạn cách mạng hiện nay, nội dung bồi dưỡng LSVH cho ĐVTN phải đa dạng, phong phú, toàn diện, tập trung: Bồi dưỡng phẩm chất chính trị, trình độ giác ngộ xã hội chủ nghĩa, lòng trung thành với Đảng, với Tổ quốc, với nhân dân, với chế độ, kiên định mục tiêu, lý tưởng độc lập dân tộc gắn liền với chủ nghĩa xã hội; giáo dục; bồi dưỡng sâu sắc các quan điểm chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh về văn hóa và vận dụng trong xây dựng văn hóa hiện nay. Bồi dưỡng sự trong sáng, tính trung thực, không cơ hội, thực sự cần, kiệm, liêm, chính, chí công, vô tư, luôn đặt lợi ích của Đảng, của dân tộc, của cộng đồng lên trên lợi ích cá nhân, có ý thức tổ chức kỷ luật cao, chấp hành nghiêm pháp luật Nhà nước. Bồi dưỡng cho ĐVTN lối sống có nghĩa, có tình, lạc quan cách mạng, yêu thương con người, nói đi đôi với làm, nêu gương về đạo đức,...

Phát huy vai trò nêu gương của đội ngũ cán bộ, đảng viên kết hợp với việc vận dụng linh hoạt các phương tiện thông tin đại chúng để tiến hành giáo dục, bồi dưỡng LSVH cho ĐVTN, nhất là việc ứng dụng những thành tựu của cuộc cách mạng Công nghiệp lần thứ tư, những tiến bộ khoa học kỹ thuật, mạng Internet,...

Bồi dưỡng LSVH cho ĐVTN là một nội dung, nhiệm vụ hết sức cần thiết và quan trọng trong giai đoạn hiện nay. Mỗi cơ quan, đơn vị và tổ chức Đoàn có những đặc điểm, yêu cầu, nhiệm vụ và tình hình thực tiễn khác nhau, vì vậy, quá trình bồi dưỡng LSVH cho ĐVTN phải vận dụng phải linh hoạt, sáng tạo các nội dung biện pháp và thường xuyên được bổ sung, hoàn thiện cho phù hợp với đặc điểm tâm lý của ĐVTN để có chất lượng và hiệu quả cao nhất.